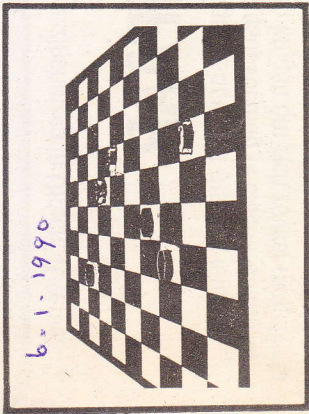

6.1.1990

Koeperman verrast door offer Dussaut

door Eric van Dusseldorp

EEN VAN de verschillen tussen dammen en schaken is, dat bij het dammen het verschijnsel „gambiet” nagenoeg ontbreekt.

In het schaakspel is het zeer gebruikelijk om in de opening of in het middenspel een pion te offeren teneinde goede aanvalskansen te krijgen. Ook positionele kwaliteitsstukoffers komen bij onze vrienden van het 64-ruitenspel regelmatig voor.

In het damspel komt het bijna nooit voor dat een speler om zuiver positionele redenen een schijf offert. Wel wemelt het van de schij-

offers, zoals bijvoorbeeld in de volgende opening: 1. 32-28, 16-21; 2. 31-26, 18-22; 3. 37-32, 11-16; 4. 41-37, 7-11; 5. 46-41, 1-7; 6. 34-29, 20-25; 7. 40-34, 15-20; 8. 45-40, 10-15; 9. 50-45, 4-10; 10. 29-23, 21-27; 11. 32x21, 16x27; en nu het door Theo Tielrooij eens toegepaste: 12. 36-31! 27x36; 13. 38-32.

Een echt gambiet is dit natuurlijk niet, daar wit al op de volgende zet een schijf terugwint. De interessantste voortzetting voor zwart is in deze stand overigens 25-30.

Een andere openingsvariant met een schijfoffer bestaat uit de volgende door Geert van Aalten ontdekte zettenseeks: 1. 34-29, 19-24; 2. 40-34, 14-19; 3. 45-40, 16-21; 4. 31-26, 21-27; 5. 32x21, 19-23, met op de volgende zet herovering van het stuk.

Naast schijfoffers komen er bij

het dammen ook echte offers voor, maar dan voornamelijk met de bedoeling om er direct schijfwinst of doorbraak mee te forceren (remise-offers blijven hier even buiten beschouwing). Hier volgt een viertal praktijkvoorbeelden.

Zie diagram I.

Zwart: J. Stokkel

Wit: J. v.d. Borst.

Wit lijkt wel aardig te staan omdat op 6-11 volgt: 22-17 en 29-23 met minstens remise.

Jos Stokkel had evenwel een andere oplossing: 13-19!! 22x24, 30x19. En wat zien we hier? Inderdaad, een geval waarin we te maken hebben met een echt positioneel gambiet. Zwart houdt namelijk met drie stukken vier witte vast. Er volgde nog: 31-26, 6-11, 36-31, 11-17, 27-22, 16x18, 31-27, 17-22, 27-21, 22-27, 21x32, 19-23, 32-27, 23x34, 27-21, 34-40 en wit gaf het op.

Zie diagram II.

Zwart: W. Wesselink.

Wit: G. Valneris.

Direct 34-29 mag niet vanwege een eenvoudige 2-om-2. De jonge Rus Valner is vond de volgende oplossing: 26-21! 17x26, 34-29 en op de volgende zet 24-20 met ongehinderde doorbraak en winst.

Zie diagram III.

Zwart: Slager.

Wit: R. Clerc.

In een simultaanseance zorgde een onbekende meneer Slager voor een daverende verrassing door niemand minder dan Rob Clerc te verrassan.

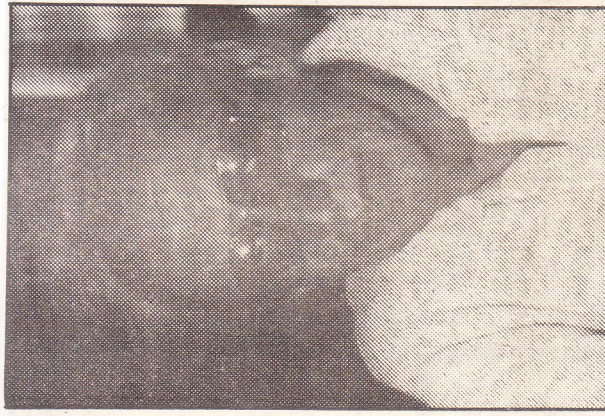

FOTO: ANP

• Iser Koeperman

stand zit, blijkt gelijk winnend. 35-30! 24x35, 27-22, 18x27, 33-29. Nu volgt op „sluiten” 29-24! Op 35-40 volgt na het slaan 39-33. Er volgde: 6-11, 29x20, 25x14, 28-23, 19x28, 32x23 en de Nederlander won positioneel. (Diagramstanden ontleend aan het januari-nummer van Dam Eldorado).

In 1974, tijdens één van de befaamde „Suikertoernooien”, liet vijfvoudig wereldkampioen ir. Koeperman zich eens danig verrassen door het dubbeloffer van Dussaut.

In de diagramstand lijkt onze landgenoot Frans Hermelink volkomen weggespeeld, doch de enige „wanhoopspoging” die nog in de

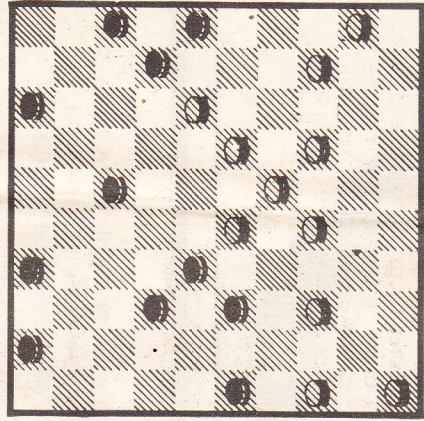

DIAGRAM III

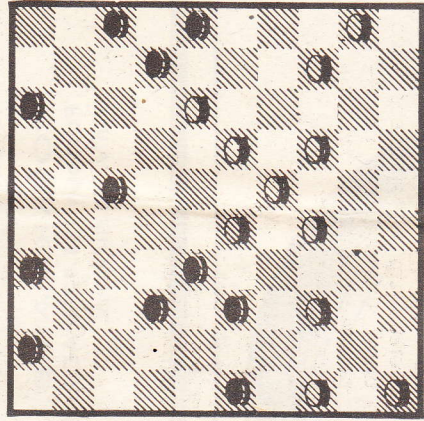

DIAGRAM II

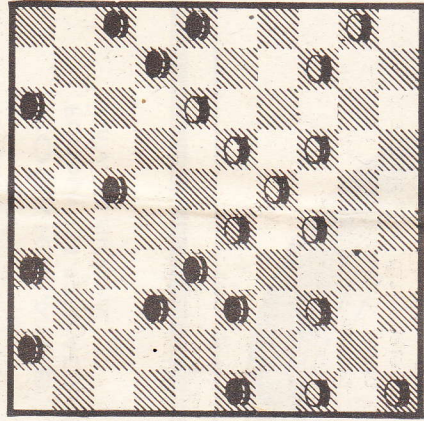

DIAGRAM I